

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui punct unic de acces european care oferă acces centralizat la informațiile puse la dispoziția publicului, relevante pentru serviciile financiare, pentru piețele de capital și pentru durabilitate

[COM(2021) 723 final – 2021/0378 (COD)]

și privind Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a anumitor directive în ceea ce privește instituirea și funcționarea punctului unic de acces european

[COM(2021) 724 final – 2021/0379 (COD)]

și privind Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a anumitor regulamente în ceea ce privește instituirea și funcționarea punctului unic de acces european

[COM(2021) 725 final – 2021/0380 (COD)]

(2022/C 290/10)

Raportor: **Florian MARIN**

Sesizări	Consiliul Uniunii Europene, 9.2.2022 [COM(2021) 724 final și COM(2021) 725 final], 15.2.2022 [COM(2021) 723 final] Parlamentul European, 14.2.2022
Temei juridic	Articolele 50, 114 și 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru uniunea economică și monetară și coeziune economică și socială
Data adoptării în secțiune	3.3.2022
Data adoptării în sesiunea plenară	23.3.2022
Sesiunea plenară nr.	568
Rezultatul votului (voturi pentru/voturi împotriva/abțineri)	215/1/2

1. Concluzii și recomandări

1.1. CESE sprijină crearea punctului unic de acces european (ESAP), un instrument care contribuie la o economie mai durabilă, digitală și favorabilă incluziunii, la consolidarea suveranității digitale și la o mai bună integrare a piețelor de capital.

1.2. CESE consideră că ESAP ar trebui să fie mai ambițios și că ar trebui să se creeze o valoare adăugată mai mare prin prelucrarea informațiilor, în loc să fie doar un instrument de informare pentru colectarea informațiilor brute cu un punct unic de acces. Agregarea și transformarea datelor și a rapoartelor și analizelor sectoriale și teritoriale ar trebui să fie realizate prin intermediul ESAP.

1.3. CESE propune ca ESAP să fie conceput ca un instrument flexibil și să fie posibil să se adauge noi categorii de date și să existe o comunicare cu registrele naționale sau cu Eurostat, ținând seama de diferitele tipuri de tehnologii. ESAP ar trebui să asigure o sinergie clară între obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) și indicatorii Pactului verde.

1.4. CESE consideră că ar trebui să se aibă în vedere instituirea unui consiliu consultativ, care să includă societatea civilă și partenerii sociali, pe baza unui proces de selecție transparent și care să decidă cu privire la viitorul ESAP și la schimbările strategice.

1.5. Reducerea „zonelor albe” pentru a asigura accesul fără discriminare la ESAP este importantă. De asemenea, ESAP ar trebui să permită funcționalități care să le faciliteze persoanelor cu handicap să beneficieze de un acces adecvat, fără discriminare.

1.6. CESE sugerează că este foarte important ca ESAP să asigure proceduri standardizate, transparență, integritatea datelor și credibilitatea sursei de informații, validarea automată și ușor de utilizat a datelor și un control adecvat al organismului de colectare pentru protecția datelor. Supravegherea adecvată a furnizorilor de date financiare și legate de criteriile de mediu, sociale și de governanță va fi importantă în viitorul apropiat.

1.7. Ar trebui să se aibă în vedere subvenționarea costurilor de colectare, generare și gestionare a datelor pentru IMM-uri, scutirea IMM-urilor de orice taxe, indiferent de cantitatea de date furnizate, precum și asigurarea unor condiții de muncă adecvate pentru lucrătorii responsabili cu furnizarea și gestionarea datelor.

1.8. ESAP ar trebui să asigure o distincție clară între datele financiare și nefinanciare și să acorde același nivel de importanță acestora și să ofere posibilitatea, în mod voluntar, de a publica date sociale privind activitatea fiecărei societăți, a conducerii acesteia și a angajaților săi, pe baza unor criterii specifice.

1.9. CESE consideră că este nevoie de un serviciu dedicat de asistență, pentru a oferi sprijin în transmiterea informațiilor în format corect și pentru a garanta că acestea sunt utilizabile din punct de vedere tehnic, fiind necesare și cursuri de formare în domeniul alfabetizării financiare și digitale. Ar putea fi introdus în ESAP un set minim de indicatori-cheie de performanță economici, definiți la nivelul UE, și o metodologie comună pentru a asigura o utilizare mai bună și mai amplă.

2. Context

2.1. Comisia Europeană lansează un punct unic de acces care va oferi acces electronic centralizat la informațiile relevante pentru piețele de capital și serviciile financiare (inclusiv informații legate de durabilitate) care trebuie făcute publice în temeiul legislației UE, dar și la alte tipuri de informații relevante pentru piețele de capital și serviciile financiare pe care întreprinderile decid în mod voluntar să le publice. Acest punct unic de acces european (ESAP) face parte din planul de acțiune privind uniunea piețelor de capital (UPC) ⁽¹⁾.

2.2. Informațiile vor fi colectate prin intermediul diferitelor organisme de colectare care au, printre altele, responsabilitatea de a efectua validări automatizate și de a oferi asistență tehnică entităților care au transmis informațiile. Comisia și-a declarat intenția de a pune la dispoziție mai multe date care să fie utilizate de economie și societate, incluzând implementarea spațiilor europene ale datelor. Scopul său este de a pune la dispoziție mai multe date de înaltă calitate din sectorul public în vederea reutilizării, inclusiv date privind întreprinderile, astfel încât aceste seturi de date să fie disponibile mai ușor și în mod gratuit ⁽²⁾. Prin urmare, inițiativa legislativă privind ESAP a Comisiei este atât oportună, cât și extrem de relevantă.

2.3. ESAP va asigura accesul nediscriminatoriu și gratuit la informații, cu posibilitatea de a introduce taxe pentru servicii specifice, de exemplu atunci când se publică un volum mare de date. Validarea automată (pentru a verifica dacă informațiile depuse de organismele de gestiune colectivă respectă cerințele) va fi efectuată pe baza unui cadru tehnic instituit și aprobat de Comisie. ESAP va fi disponibil în fiecare lună pentru aproximativ 95 % din timp.

2.4. ESAP nu va stoca informațiile aferente datelor cu caracter personal, cu unele excepții, și va fi monitorizat pe baza unor indicatori precum:

- numărul vizitatorilor și al căutărilor;
- procentul căutărilor care conduc la o vizualizare sau descărcare;
- numărul și procentul informațiilor care pot fi prelucrate automat accesibile în ESAP;
- numărul și procentul vizualizărilor și descărcărilor care pot fi prelucrate automat;
- proporția notificărilor în funcție de validările automate.

⁽¹⁾ Acțiunea 1, Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: O uniune a piețelor de capital pentru cetățeni și întreprinderi – un nou plan de acțiune, 24.9.2020, COM(2020) 590 final.

⁽²⁾ Directiva (UE) 2019/1024 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public (JO L 172, 26.6.2019, p. 56).

2.5. ESAP va oferi funcționalități precum o interfață ușor de utilizat în toate limbile UE, o funcție de căutare, un serviciu de descărcare, o abordare inovatoare pentru furnizarea de servicii de traducere și un serviciu de notificare care să informeze utilizatorii cu privire la orice nouă informație disponibilă. ESAP va fi evaluat pe baza accesibilității, a calității și a capacității de utilizare a informațiilor, precum și a satisfacției utilizatorilor finali și a capacității lor de a-și îndeplini obiectivele. Pentru punerea în aplicare a ESAP, mai multe directive și regulamente sunt în prezent în curs de modificare.

3. Observații generale

3.1. CESE sprijină inițiativa Comisiei de instituire a ESAP. Garanția că economia este pregătită pentru viitorul digital, consolidarea suveranității digitale, creșterea vitezei fluxului de informații și stabilirea unor standarde comune, cu accent pe date, tehnologie și infrastructură, sunt principalele priorități pentru UE. ESAP promovează finanțele bazate pe date și îmbunătățește considerabil accesul întreprinderilor, al companiilor și al instituțiilor financiare la date și la informațiile entităților. ESAP va contribui la crearea unei economii mai durabile, digitale și favorabile incluziunii, precum și la o mai bună integrare a piețelor de capital. În avizul său pe tema *O uniune a piețelor de capital pentru cetățeni și întreprinderi – un nou plan de acțiune*, CESE afirmă că accesul la un punct unic de acces european este o prioritate pentru a îmbunătăți eficiența uniunii piețelor de capital ⁽³⁾.

3.2. CESE este de acord că ESAP nu generează noi obligații de raportare și că utilizează cerințele existente de prezentare a informațiilor în temeiul legislației UE. ESAP este un instrument care va face posibilă o mai bună evaluare a modului în care entitățile europene contribuie la obiectivele în materie de sustenabilitate și climă. Informațiile legate de sustenabilitate constituie elementul principal pentru redirecționarea investițiilor către proiecte care vor sprijini tranziția verde, după cum au evidențiat părțile interesate în cadrul consultării referitoare la strategia reinnoită privind finanțarea sustenabilă ⁽⁴⁾.

3.3. ESAP asigură accesul la informații pentru o perioadă de timp, inclusiv la informații anterioare. Acest aspect este important pentru a asigura procese decizionale adecvate la nivelul piețelor de capital. Finanțarea europeană este problematică întrucât generează condiții de concurență inechitabile: costurile de finanțare cu care se confruntă întreprinderile depind în mare măsură de țara în care au fost înființate, întreprinderile nou-înființate sunt supuse unor constrângeri în materie de garanții, având dificultăți în a obține orice finanțare, iar consumul nu este protejat împotriva șocurilor economice locale ⁽⁵⁾. Urmărirea performanței economice și în materie de sustenabilitate va fi esențială pentru piața de capital și viitoarele decizii privind investițiile.

3.4. ESAP este instituit într-un moment în care sectorul financiar al UE se confruntă cu o transformare profundă ca urmare a două tranziții majore, tranziția digitală și tranziția climatică. Se vor pierde locuri de muncă, se vor dobândi competențe noi, responsabilitățile angajaților sunt în schimbare și vor apărea concedieri sau noi modele de organizare a muncii. ESAP ar putea fi un instrument care să gestioneze în mod pozitiv efectele dificile ale proceselor de transformare financiară ale UE.

3.5. ESAP are potențialul de a fi un factor de dezvoltare și investiții. IMM-urile care doresc să-și crească vizibilitatea ar putea fi încurajate să-și publice datele, pentru a atrage investiții și piețe viitoare. CESE propune să se ia în considerare rolul intermediarilor de software, întrucât întreprinderile, în special IMM-urile, vor colabora cu aceste tipuri de entități pentru a reduce sarcina administrativă legată de gestionarea și stocarea datelor. ESAP contribuie la reducerea costurilor procesului decizional în materie de investiții și la creșterea vizibilității pentru IMM-uri.

3.6. ESAP ar trebui să permită interoperabilitatea eficientă cu Eurostat și cu registrele naționale. Dinamica intereselor publicului sau ale piețelor privind transparența și datele ar trebui integrată prin crearea posibilității de a adăuga noi categorii de date în viitor. Planul european de acțiune ar trebui să fie conceput ca un instrument de date flexibil în raport cu diferitele sectoare și inițiative europene. Comunicarea dintre diferite tehnologii este importantă. Costul adăugării de noi date ar trebui evaluat din perspectiva impactului lor asupra piețelor de capital și din punctul de vedere al gestionării datelor.

3.7. Asigurarea unei conectivități adecvate la internet în întreaga Uniune Europeană este importantă pentru a se asigura accesul tuturor întreprinderilor la ESAP și pentru a preveni discriminarea. Este esențial să se investească în reducerea „zonelor albe” și să asigure accesul tuturor cetățenilor și părților interesate de pe piețele de capital la ESAP.

⁽³⁾ JO C 155, 30.4 2021, p. 20.

⁽⁴⁾ Organizația Internațională a Comisiilor de Valori Mobiliare (IOSCO), 2020, Raportul intitulat *Sustainable Finance and the Role of Securities Regulators and IOSCO* (Finanțarea sustenabilă și rolul autorităților de reglementare a piețelor valorilor mobiliare și al IOSCO).

⁽⁵⁾ <https://blogs.imf.org/2019/09/10/a-capital-market-union-for-europe-why-its-needed-and-how-to-get-there>

3.8. ESAP ar trebui să asigure integritatea datelor și credibilitatea sursei informațiilor prezentate organismelor de gestiune colectivă. Evaluarea automată a informațiilor ar trebui să fie simplă și ușor de utilizat. Acordarea accesului la informații valide și adecvate și protejarea consumatorilor trebuie să rămână priorități permanente. Organismele de colectare ar trebui, de asemenea, să fie monitorizate în mod corespunzător, iar protecția datelor ar trebui să reprezinte și ea o prioritate permanentă.

3.9. Îmbunătățirea oportunităților de finanțare pentru întreprinderi va crea noi oportunități pentru piața UE și noi oportunități în materie de locuri de muncă în UE. ESAP ar trebui să țină seama de toate tipurile de investiții și de actorii de pe piață, inclusiv în domeniul economiei sociale sau al finanțării participative, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra interesului general și, în special, pentru persoanele vulnerabile. ESAP ar trebui să permită funcționalități care să le faciliteze persoanelor cu handicap să beneficieze de o accesibilitate adecvată.

3.10. CESE își exprimă satisfacția că utilizarea ESAP și a anumitor informații publicate va fi gratuită. Cu toate acestea, costul licențelor sau al colectării, generării și gestionării datelor ar putea fi ridicat. Ar trebui introduse stimulente fiscale și subvenții pentru IMM-uri pentru a reduce costurile furnizării datelor, în special pentru rapoartele obligatorii. Investițiile în echipamente software și hardware pentru întreprinderi și alte părți interesate de pe piața de capital trebuie să fie sprijinite din fonduri UE, pentru a permite utilizarea corespunzătoare a ESAP și interacțiunea cu acesta. În acest sens, este necesară o mai mare implicare la nivelul statelor membre. IMM-urile ar trebui să fie scutite de orice taxe, indiferent de volumul de informații publicat. Nivelul taxelor, atunci când sunt aplicate, ar trebui să fie transparent și să fie stabilit în legătură directă cu costurile de gestionare a datelor.

3.11. ESAP ar trebui să trateze în mod egal întreprinderile cotate la bursă și pe cele necotate la bursă, indiferent de mărime sau de amplasarea geografică. ESAP ar trebui să devină un instrument care să genereze valoare adăugată printr-o și mai mare eficientizare a raportării, a transparenței și a gestionării datelor.

3.12. Guvernanța ESAP ar trebui să se bazeze pe implicarea societății civile și ar trebui să includă două niveluri de structură de guvernare, după cum urmează:

- un consiliu consultativ, care ar trebui să includă societatea civilă și partenerii sociali, pe baza unui proces de selecție transparent și care va lua decizii cu privire la viitorul ESAP și la modificările strategice;
- un comitet executiv care să asigure standardele tehnice și funcționarea adecvată a ESAP.

3.13. În contextul în care gradul de expunere al băncilor este ridicat, încrederea investitorilor și decizia de a investi în întreprinderile care utilizează piețele de capital depinde de facilitarea disponibilității informațiilor și de calitatea și comparabilitatea acestora. CESE afirmă că, pentru a crea o relație eficientă și cuprinzătoare între emitenți și investitori, procedurile standard sunt esențiale. Standardizarea trebuie să includă aceleași termene-limită pentru prezentarea datelor și aceleași metodologii pentru datele publicate conform principiului „aceeași activitate, același risc, aceleași reguli”.

3.14. Criza provocată de pandemia de COVID-19 și nevoia unei redresări sustenabile și incluzive care să nu negligeze pe nimeni au sporit presiunea de a accelera punerea în aplicare a planului de acțiune privind UPC. Nevoia întreprinderilor de fonduri și de investiții se situează la cel mai înalt nivel înregistrat vreodată.

4. Observații specifice

4.1. În opinia CESE, este clar că uniunea piețelor de capital nu reprezintă un exercițiu opțional, de care să profite numai unele state, ci, dimpotrivă, trebuie să devină o realitate în toate statele membre ale UE. Pentru a asigura utilizarea eficientă și eficace a ESAP, trebuie alocate resurse financiare și umane adecvate. Implicarea statelor membre și a supraveghetorilor naționali și sprijinirea lor pentru ca ESAP să fie recunoscut drept un important instrument european de date pentru întreprinderi, investitori și intermediarii financiari ar trebui să constituie o prioritate. ESAP ar trebui promovată în toate statele membre, împreună cu avantajele și importanța acestui instrument. În acest scop, ar putea fi utilizate mijloacele de comunicare socială.

4.2. CESE sprijină disponibilitatea Comisiei de a asigura mai multă transparență, de a pune la dispoziție mai multe date ⁽⁶⁾ și de a sprijini transformarea digitală a finanțării în următorii ani, astfel cum se menționează în Strategia privind finanțele digitale ⁽⁷⁾. Posibilitatea agregării datelor și a generării de rapoarte ar trebui integrată în ESAP ⁽⁸⁾. Ar trebui să existe funcționalități de comparație și de buletine informative. ESAP ar putea include un forum al părților interesate pentru discuții, explicații și împărtășirea de bune practici.

⁽⁶⁾ COM(2020) 66 final.

⁽⁷⁾ COM(2020) 591 final.

⁽⁸⁾ Similar Cloudului european pentru știința deschisă.

4.3. CESE sugerează că ar putea fi pus la dispoziție un serviciu de asistență pentru furnizarea de asistență privind depunerea informațiilor în formatul corect și pentru a garanta că ele pot fi utilizate din punct de vedere tehnic. Asistența furnizată ar trebui să includă proceduri comune și un cadru pentru a asigura coerența, comparabilitatea și utilizabilitatea datelor. În cele din urmă, pentru a asigura un proces eficient din punctul de vedere al costurilor, ESAP ar trebui să poată lucra cu cele mai uzuale formate de fișiere, precum XBRL, PDF, XML, HTML, CSV, TXT și XLS.

4.4. CESE consideră că digitalizarea și datele centralizate vor avea un impact pozitiv asupra raportării. Aceasta va conduce la îmbunătățiri la nivelul diferitelor teste de rezistență și analize climatice și la o mai bună identificare și monitorizare a portofoliilor instituțiilor financiare în ceea ce privește obiectivele Acordului de la Paris privind schimbările climatice. ESAP va fi un instrument care va contribui la identificarea riscurilor potențiale și la generarea de oportunități pentru întreprinderi. De asemenea, ESAP poate fi un instrument care să contribuie la stimularea cercetării IMM-urilor la nivel european.

4.5. CESE sugerează că între datele financiare și cele nefinanciare ar trebui asigurat același nivel al importanței din punctul de vedere al vizibilității și al poziției. Informațiile nefinanciare ar trebui să includă – pe bază voluntară – date sociale privind activitatea fiecărei întreprinderi și angajații săi. Datele privind conducerea și membrii personalului întreprinderii, furnizate pe bază voluntară, nu ar trebui să fie excluse (numărul angajaților, genul etc.). În acest sens, ar putea fi stabilite criterii specifice pentru informațiile sociale.

4.6. CESE consideră că ESAP ar trebui să fie mai ambițios. În mod specific, ar trebui adăugate obiective suplimentare, care să meargă dincolo de colectarea de date brute, și ar trebui să se creeze o valoare adăugată mai mare prin prelucrarea informațiilor, în loc ca ESAP să fie doar un instrument de informare cu un punct de acces unic. CESE își exprimă satisfacția că ESAP va fi disponibil în toate limbile oficiale ale UE. Rolul și importanța ESAP sunt esențiale pentru a garanta că cercetătorii, partenerii sociali, ONG-urile, mediul academic și analiștii dispun de un acces mai mare, mai adecvat, echitabil, egal și imediat la informații. ESAP ar putea sprijini apariția unor noi platforme private de prelucrare a informațiilor; cu toate acestea, costul utilizării lor și accesul la piețele de capital vor rămâne o problemă, în special pentru micii investitori și persoanele fizice.

4.7. Permitearea accesului la volumele mari de date, la învățarea automată și la inteligența artificială va eficientiza utilizarea informațiilor pentru a crea piețe de capital mai integrate și va face economia UE mai rezilientă. Rapoartele și analizele sectoriale și teritoriale ar trebui să constituie opțiuni pentru viitorii utilizatori ai ESAP. Verificarea și asigurarea validității datelor ar trebui să rămână o preocupare constantă. Suprapunerea raportării și gestionării datelor ar trebui monitorizată cu atenție. Cu toate acestea, CESE consideră că furnizarea de informații brute este mai puțin ambițioasă și insuficientă pentru noii investitori care nu cunosc piețele de capital și care intenționează să investească în acestea.

4.8. ESAP trebuie lansat pentru a atinge nu doar obiectivul legate de piețele de capital, ci și obiectivele de politică complementare, precum contribuția întreprinderilor la indicatorii privind ODD ale ONU. Acordarea accesului la date țărilor terțe ar putea contribui la asigurarea unei investiții suplimentare pentru întreprinderile UE în viitor. ESAP ar trebui să urmeze exemplul portalului InvestEU și ar putea sprijini punerea în aplicare cu succes a UPC⁽⁹⁾.

4.9. CESE consideră că ar trebui transpuse în practică alfabetizarea financiară (acțiunea 7 din planul de acțiune privind UPC) și alfabetizarea digitală. De asemenea, este necesar un ghid privind alfabetizarea financiară și datele financiare. Ar putea fi elaborate și promovate orientări dedicate pentru înțelegerea importanței datelor și pentru utilizarea și partajarea datelor. În acest sens, ar putea fi utilizate fondurile FSE+. Condițiile de muncă adecvate pentru lucrătorii implicați în colectarea și gestionarea datelor de la diferite întreprinderi sau părți interesate ar trebui să reprezinte o preocupare permanentă.

4.10. CESE sugerează că ar putea fi introduse în ESAP un set minim de indicatori-cheie de performanță economici, definiți la nivelul UE, și o metodologie comună pentru a asigura o utilizare mai bună și mai amplă. Trebuie asigurată o sinergie clară cu articolul 8 din taxonomia UE privind sustenabilitatea⁽¹⁰⁾, întrucât ESAP include date privind sustenabilitatea. ESAP ar trebui să includă un spațiu specific pentru statisticile Pactului verde și contribuția întreprinderilor la indicatorii acestui pact.

⁽⁹⁾ JO C 155, 30.4.2021, p. 20.

⁽¹⁰⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=RO>

4.11. În cele din urmă, CESE ar dori ca Comisia Europeană să evalueze avantajele unei reglementări și supravegheri adecvate și proporționale a furnizorilor de date financiare și legate de criteriile de mediu, sociale și de guvernanță, deoarece aceștia vor continua să joace un rol-cheie, în amonte și în aval, atunci când ESAP va deveni operațional.

Bruxelles, 23 martie 2022.

Președinta
Comitetului Economic și Social European
Christa SCHWENG
